

ת"פ 60869/07/13 - מדינת ישראל נגד שמעון שורץ

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 60869-07-13 מדינת ישראל נ' שורץ

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן
המאשימה מדינת ישראל
נגד שמעון שורץ
הנאשם

החלטה

החלטה זו ניתנת בהתאם לפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז- לוד בתיק עפ"ג 8650-04-15, אשר ניתן בערעור שהגיש הנאשם על גזר דין שניתן בתיק זה ביום 24/2/15 (להלן- "גזר הדין"), לאחר שהנאשם הורשע על פי הודייתו ובמסגרת הסדר טיעון בעבירה של גידול סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן- "פקודת הסמים" או "הפקודה").

על פי פסק הדין האמור הוחזר הדיון אל בית משפט זה על מנת שיישמעו טיעוני הצדדים ויוגשו ראיות בעניין חילוט רכב וכספים (להלן- "התפוסים").

אציין כי בגזר הדין ניתנה הוראה לחילוט הרכב, כספים ומוצגים נוספים, לאחר שהנאשם הוכרז "סוחר סמים" מכוח החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודת הסמים, תוך שצוין כי מחדלה של המאשימה באי עתירה להכריז על הנאשם "סוחר סמים" במועד, קרי: עובר להכרעת הדין, הינו טכני (ראו ההלכה שנקבעה בע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)).

הצדדים זומנו לדיון בפני ושמעתי טיעוניהם לעניין החילוט.

בא כוח המאשימה טען כי אין מחלוקת שהרכב בבעלות הנאשם והפנה להודעת הנאשם במשטרה (סומן טל/1). כמו כן טען כי הרכב אינו מעוקל וכי הוא בר חילוט מכוח חזקה כי שימש לביצוע העבירה. באשר לכספים טען ב"כ המאשימה כי אלה נתפסו באמתחתו של הנאשם בעת מעצרו, וכי הנאשם לא הוכיח כי כספים אלה נועדו לשמשו לתשלום שכר דירה או לצורך אחר. על כן טען כי תפוסים אלה שנתפסו בעת מעצרו של הנאשם הינם בבחינת שכר עבירה, כי כתב האישום מבטא זיקה הדוקה לתפוסים, ומקום שהוכרז הנאשם "סוחר סמים" ראוי כאקט עונשי לחלט את התפוסים.

ב"כ הנאשם טען כי המאשימה לא הוכיחה שהנאשם הפיק רווח או אמור היה להפיק רווח מביצוע העבירה, ולא ביססה

עילה לחילוט, ועל כן אין מקום לחילוט ויש להורות על השבת התפוסים לנאשם.

ב"כ הצדדים הפנו כל אחד לפסיקה מטעמו, ובתוך כך הוברר כי מחלוקת קיימת אף בשאלת נטל הראיה.

ההסדר החקיקתי בעניין חילוט רכוש המעורב בעבירה של עסקת סמים קבוע בסעיף 36 לפקודת הסמים:

מיום 3.8.1989

תיקון מס' 3

ס"ח תשמ"ט מס' 1283 מיום 3.8.1989 עמ' 82 (ה"ח 1893)

החלפת סעיף 36

הנוסח הקודם:

36. (א) הגיעו סמים מסוכנים או כלים שנועדו לשימוש בהם לידי המשטרה עקב חקירת עבירה לפי פקודה זו, רשאי בית משפט לצוות על חילוט הסמים או הכלים, גם אם זוכה הנאשם שהואשם לגביהם וגם אם לא ננקטו הליכים משפטיים.

(ב) הורשע אדם בעבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה, רשאי בית המשפט לצוות כי יחולטו לאוצר המדינה טובין אלה:

- (1) רכב ששימש בהובלת סמים מסוכנים שלגביהם נעברה העבירה, למעט כלי שיט שתפוסתו הרשומה עולה על מאתיים וחמישים טון;
- (2) חבילה שמוסתר בה סם מסוכן שלגביו נעברה העבירה.

חילוט
תשמ"ט

"36א. (א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך. לענין פסקאות (1) ו-(2) -

"ביצוע העבירה" - לרבות ביצוע כל עבירה אחרת של עסקת סמים, אף אם לא הורשע בה הנידון, ובלבד שהיא קשורה לעבירה שבה הוא הורשע.

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן

סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט.

סעיף 31 קובע חזקות וביניהן חזקה בס"ק (6) כדלקמן:

חזקות

31. במשפט נגד אדם על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה -

...

(תיקון מ

(6) **קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -**

(א) **כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:**

(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;

(בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

(ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון ייראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א).

מיום 3.8.1979

תיקון מס' 1

ס"ח תשל"ט מס' 941 מיום 3.8.1979 עמ' 135 (ה"ח 1377)

(1) ~~אין צורך בראיות לסתור תעודה, רשיון, היתר, רשומה או מסמך שהוגשו לענין חריג או לענין הגנה, והרוצה להסתמך עליהם - עליו הראיה הטוען שבידו תעודה, רשיון, היתר, רשומה או מסמך לענין פקודה זו - עליו הראיה;~~

(2) ~~היה המשפט על עבירה לגבי סם, חזקה על הנאשם שידע כי הסם הוא מסוכן, והטוען להגנתו שלא ידע על כך - עליו הראיה;~~

(3) ~~מי שהחזיק סם מסוג המפורט בתוספת השניה בכמות העולה על הכמות המפורטת לצידו - חזקה שהחזיק בסם שלא לצורך צריכתו העצמית ועליו הראיה לסתור.~~

מיום 3.2.1990

תיקון מס' 3

ס"ח תשמ"ט מס' 1283 מיום 3.8.1989 עמ' 81 (ה"ח 1893)

הוספת פסקאות 31(4), 31(5), 31(6)

ומהלכה למעשה:

לענין סעיף 36א(א) לפקודה, טענה המאשימה כי על הרכב חל דין חילוט מחמת ששימש כאמצעי לביצוע העבירה, וכי דין כאמור חל אף על הכספים שנתפסו בעת מעצרו של הנאשם לפי שהם "בבחינת שכר עבירה". אלא שטענת המאשימה לחילוט הרכב והכספים מכוח עילות החילוט שבסעיף 36א(א) אינה מבוססת על תשתית ראייתית מבוררת

ומוכחת. אף הטענה כי כתב האישום מבטא זיקה הדוקה לתפוסים אלה אינה ברורה, ואינה נשענת על עובדות כתב האישום כפי שנטען.

על כן, ומשלא הונחה תשתית לענין סעיף 36א(א) לא יכולה להיות לו תחולה במקרה דנן.

יש לבחון, אפוא, האם דין חילוט עומד על הרכב והכספים שנתפסו בעת מעצרו של הנאשם מכוח סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים. על פי סעיף זה תקום לצדה של המאשימה החזקה שבסעיף 31(6) רק לאחר שזו תעמוד בנטל הראיה להוכיח כי הנאשם הפיק רווח כתוצאה מביצוע העבירה או נועד להפיק רווח כאמור (ראו ע"פ 4496/04 מחג'נה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)).

אמנם לא הובאו ראיות עצמאיות לכך כי הנאשם הפיק רווח מהעבירה של גידול סם מסוכן, אולם עובדות כתב האישום-בהן הודה הנאשם-מניחות תשתית המלמדת כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מהעבירה. על פי עובדות אלה בנה הנאשם בתוך ביתו מעבדה לגידול סמים ובמועד תפיסתו נמצא מחזיק בה 146 שתילים של סם מסוג מריחואנה במשקל של 2.69 ק"ג נטו. די בכך כדי לבסס-במידה ההוכחה הנדרשת-עילה להכריז על הנאשם סוחר סמים בהתאם להוראת סעיף 36א(ב) לפקודה.

משנסדה כוונת רווח מהעבירה והנאשם מוכרז סוחר סמים, קמה לצד התביעה חזקה לפי סעיף 31(6) לפקודה לפיה התפוסים, אשר אין מחלוקת כי הם רכשו של הנאשם, הושגו בעבירה. במקרה זה, עובר הנטל לנאשם להפריך את החזקה ולהוכיח כי האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים או כי הרכוש הגיע לידי שמונה שנים קודם ליום הגשת כתב האישום.

אלא שב"כ הנאשם מיקד עיקר טיעונו בתנאי המקדים שעניינו הכרזת הנאשם כסוחר סמים, ולא השמיע כל טיעון לסתירת החזקה בהתאם לסעיף 31(6) לפקודה. מצב דברים זה, בו בחר הנאשם שלא לממש זכותו הדיונית להפריך את החזקה שקמה נגדו, מקיים בסיס משפטי לחילוט הרכב והכספים מכוח סעיף 36א(ב) לפקודה.

נוכח תוצאת החלטה זו, לאחר שמיעת טיעוני הצדדים וכמצוות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, איני משנה מהחלטתי בגזר הדין בענין חילוט התפוסים.

אמנם, בהחלטתי מיום 5.7.15 החלטתי כי יקוים דיון שבו אתן החלטה זו. יחד עם זאת, מצאתי ליתר הדיון ולהעביר החלטה לצדדים.

למען הסר ספק, אני קובע כי הדיון הקבוע למתן ההחלטה ביום 14.7.15 בטל.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשע"ה, 12 יולי 2015, בהעדר הצדדים.